

**Historia De Vita, Moribus, Rebus Gestis, Studiis Ac
Denique morte Praedicatorum Lutheranorum, Doct.
Martini Lutheri, Philippi Melancthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melancthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

IV. Acta VVormat. inter Flacian. & Melancthon. itemq[ue] staphylum.
miseriæ Melancthonis perpetuæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

academiæ constituendum vteretur. Inuenit ANNO
 istic Melanchthon Iacobum Mycillum ami- 1557.
 cum veterem, quo cum suauiter ad dies ali- *Camer. pag.*
 quot vixit. Hunc aliosq; nonnullos è Pro- 367.
 fessoribus Melanchthoni princeps adiunxit;
 inter quos instituta fuit de studiis instauran-
 dis deliberatio. Melanchthon verò mode- Ad scholas
 rabatur consultationem istam; cuius auto- dirigen-
 ritate consilioque potissimum ea, quæ prin- das.
 ceptus voluit, de rerum administratione con-
 stituta fuerunt.

Dum Heidelbergæ moratur, vxorem, Eius vxor
 quam decumbentem domi reliquerat, rebus moritur.
 humanis exemptam intelligit, nunciante *Camer. pag.*
 Camerario, qui hanc ob causam istuc excur- 369.
 rit, vt triste nuncium amico suauiter infi-
 nuaret.

Interea Ferdinandus Rex de discordia VI.
 Lutheranorum, deque Flacianorum abitu Melanch-
 factus certior, per litteras hortatur præsi- thonici iu-
 dem, vt necessitas ita postulet, alij surrogen- bentur re-
 tur in eorū locum, qui discesserant, & si quā dire in gra-
 ratione fieri possit actio resumatur. Catho tiam cum
 lici verò mente Regis intellectâ, monue- Flacianis.
 runt aduersarios, qui VVormatiæ remanse-
 rant, vt cum sociis redirent in gratiam, à qui-
 bus erant anathemate notati, seque rursus
 coniungerent in vnum corpus. Alioquin ne-
 scire se protestabantur, quibus cum actionē
 resumere debeant; cum vtrique prouocent
 ad Confessionem Augustanam; de cuius do-
 gmatibus atque sensu tamen eum in modum

Z

inter

ANNO
1554.

*Camer. à
fol. 371. ad
longum.*

*Cōuentus
Worma-
tensis re
infecta
soluitur.*

*Frid. Sta-
phyli scri-
ptum de
eadem.*

inter se dissideant, vt alterutros necesse sit ad eam non pertinere. Ipsos quidem, qui VVormatiæ remanserint, Confessionem hanc verbo profiteri: verum interim à socijs Saxonix Ducum Theologis abeuntibus damnatos esse, velut sectarios, & eiusdem Confessionis desertores, quibus nullum cum ea sit commercium. Igitur vel conueniendum illis denuo, vel certè statuendum, illine, qui protestatione facta discesserint, an vero Melanchthon cum cæteris præsentibus Augustanæ Confessionis dogmata ritè profiteantur. Priusquam alterutrum fiat, non esse Catholicis integrum, vt actionem in incertum prosequantur. Atq; hic velut in vado negotium hælit: Cumq; frustra videtur expectandū, vt Saxonix duces alios submitterent in eorum locum, quos auocarant, tandē re prorsus infectā dissolutus fuit conuentus iste: in quo ferè nihil actum est aliud, nisi quod detectā Lutheranorū tupitudine, quā larvā quadam syncretismi velarant, Melanchthon alijq; VVittenbergeses à Flacianis Lutheri discipulis anathemate notati fuerūt, & ab Augustana Cōfessione reiecti: quæ causa fuit, vt Catholici cū illis in actione p̄gredi recusarēt; præsertim ijs absentibus, qui protestati fuerant, se solos Confessionem istam, quemadmodum oblata Cæsari fuit in Comitij Augustanis, integram puramq; sine fūco profiteri.

Fuit inter Catholicos, qui VVormatiæ
con-

conuenerant, & Fridericus Staphylus Iure-consultus, Ferdinandi Cæsaris, & Bauariæ Ducis Consiliarius, vir doctissimus, qui cum

ANNO 1557.

omnia nosset, & secretissima quidem Luthera-
rañæ sectæ mysteria, totam eius turpitudi-
nem detexit edito libello, cui titulum fecit:

Trimembris epitome Theologiæ Lutherana: in cuius parte tertia, de varijs eorum se-
ctis differit, qui Confessionis Augustanæ no-
men profitentur. Et quia scædum hoc Lu-
therani corporis hulus seueriore manu pres-
sius contrectauit, iracundiam ipsorum, adeo-
que furorẽ in se vehementer incendit. Gra-
uius imprimis exarsit Melanchthon, quem
Staphylus caput & ducem constituit tertiæ
phalangis euangelicorum, quam in varias fa-
ctiones turpiter distraetã suis coloribus de-
pingit. Eam iniuriam ulturus Melanchthon
anno sequente proximo respondit ad libellũ
hunc, & scriptum quoddam contra Staphylũ
emisit nõ atramento, sed atro felle potius ex-
aratum; in quo Staphylum acerbissimis cri-
minationibus infectatur, iam & alij quidam
præter Melanchthonem eundem Staphylũ
allatrarunt scriptis publicis; Flacius Illyri-
cus scilicet, Andreas Musculus, Iacobus Smi-
delinus, & Longinus quidam Schvvenck-
feldianus, diuersarum sectarum homines: Quibus omnibus vnã responsionem op-
posuit eleganter neruoseq; scriptam sub hoc
titulo: Contra ædificatores turris Baby-
lonicæ Friderici Staphyli responsio. Vbi

Odium
hæreticorũ
in se con-
citatur.

ANNO 1558.
Imprimis
Melanch-
thonis:

Flacij Illy-
rici.
Musculi.
Smidelini.
Longini:

ANNO
1558.
Staphili
contra cof-
dem re-
sponſio.
Luthera-
norum co-
natus in
diſſidio
compo-
nendo.
Melanch-
thonis ſen-
tentia.

*In ep. ad
Cam. p. 732*

Luthera-
niſmus hy-
dra multo-
rum capi-
tum.

*In cap. Bab.
A. 2. b.*

prodiit ſcriptum hoc, retraxit ſe Melanchthon, nec poſthac Staphylum amplius impetiuit.

Cum verò Lutheranismus ob inteſtina diſſidia malè paſſim audiret, & libri Catholicorum in manibus hominum verſarentur, quibus illa turpitudine detegitur, cœptum eſt inter Lutheranos cogitari, quâ ratione tandè medicina fieret huic malo, & concertationes iſtæ domeſticæ ſopirentur. Melanchthon nò improbavit, ille quidem pacis ſanciendę ſtudium: at rem ipſam difficilem effectu, imo prorsus impoſſibilem iudicavit; malum illud hæreſeon domeſticarum hydræ comparans, cui vno præciſo capite plura ſubnaſcuntur. Quod noſtri principes, inquit, tolli cõtrouerſias cupiunt, voluntas laudanda eſt: ſed conantur hydræ caput præcidere hoc ſycophantico ſeculo. Hæc Melanchthon; Et veriſſimè quidem, ſi quid aliàs vnquam. Eſt enim hydra multorum capitum hæreſis Lutherana; cuius ſi caput vnum ſuccidatur, plura ſucceſcunt. Quod Lutherus vaticinat⁹ eſt futurum, cum prima ſectæ fundamenta poneret; quemadmodum hæc ipſius verba teſtantur in præludio Babylonico: Quia vido illis otium & chartas abundare, dabo operam, vt negotium ſcribendi habeant copioſum. Præcurram enim, vt dum glorioſiſſimi victores de vna aliqua mea hæreſi, vt eis videtur, triumphant, ego interim nouam moliar.

In.

Interea prudentiores vehementer tædebat factionum istarum & disfidiorum; ideo- ANNO
 que quod anno superiore Francofurti decre- 1558.
 tum erat, vt Synodus indiceretur ad sopien- Principes
 das controuersias, id nunc tandem ex- vrgent Sy-
 quendum iudicabant. Vrgabant hoc impri- nedrion.
 mis viri quidam principes, qui spem omnē Melanch-
 instaurandæ concordæ in Synodo repositam arbitrabantur. Melanchthon verò per- thon con-
 petuo restitabat in consultationibus istis, tra resistit.
 cum in Synodo, propter Flacianorum po-
 tentiam, nihil aliud sibi videret expectandū,
 quam vt anathema istud, quod VVormatiæ
 vibratum erat, multorum suffragijs & au-
 toritate quidem Synodicâ confirmaretur.
 Cæterum quanto Melanchthon alienior e- Flacianorū
 rat ab hoc instituto, tanto feruentius idi- æstus & ve-
 psium vrgabant Flaciani, quorum in eo stu- hementia
 dium omne vertebatur, vt Melanchthon in cogen-
 nem autoritate Synodi de gradu deiectum do Syne-
 opprimerent. Itaq; nō minus illi periculum drio.
 à Flacianis in Synodum coëuntibus, quam à
 Tridentinis patribus imminere videbatur.
 Atq; in huiusmodi trepidatione, perpetuoq;
 metu, quod reliquum erat vitæ transigen-
 dum illi fuit; vt sibi ne VVittenbergæ qui-
 dem tutus esse videretur: Nec aliud postre- In ep. ad
 mis aliquot annis expectauit, quam vt Fla- Cam.p. 718.
 cianorum machinationibus loco submotus 719. 753.
 in exilium pelleretur. Si Flaciana rabies in-
 quit ad Camerarium scribens) me fugere co-
 get, ostendet Deus alicubi hospitium. Et

ANNO
1558.

in alio quodam epistolio: Ego quoque, si
possem, fugerem, non, vt in carmine dicitur,
» ultra Sauromatas & glaciale Oceanum,
» sed certe in aliquas latebras quascunque De-
» us offerret. Et si viam diutius, expecto
» exilium. Et paucis mensibus ante mortem;
» Reuersus litteras accepi, quæ narrant, mira-
» bilibus technis hoc agi à Flacio, vt hinc ex-

ANNO 1559.

pellar. Hæc Melanchthon ipse: Et certe in
votis illi fuisse videtur, annis posterioribus,
vt alibi, quam V Vittenbergæ vitam ageret;
nimirum vt laxare frenos iracundiæ posset,
& ad vindicandas Flacianorum iniurias li-
berius prouehi. Imo venit illi aliquando in
mentem hanc ob causam ab aula missionem
petere; quemadmodum ad Camerarium ipse
scribit sub initium anni 1559. Scribam aulæ,
inquit, vt me dimittant, vt in alio loco re-
» spondeam. Sed frustra huiusmodi cogita-
» tiones suscepit: manendum fuit in ergastu-
» lo hoc, vt V Vittenbergam aliquando nomi-
» nauit, donec per mortem illis difficultatibus
» fuit expeditus.

Cogitat
Witten-
bergâ di-
scedere.

Ibid. p. 479.

V.

Flacij con-
siliu in
scripto cõ-
sarcinan-
do contra
sectas, &c.

Dissoluto Colloquio V Vormatiensi, cum
Theologi ducum Saxonix domum rediis-
sent, & Synodus toties flagitata suspendere-
tur; Flacius Illyricus autor fuit principibus
istis, vt libro quodam edito sectas omnes
anathemate configerent, quæ præter Augu-
stanam Confessionem annis superioribus e-
rant exortæ; mandarentque subditis, vt ab
earundem sectarum inquinamento sibi ca-
uerent.